

Kerntaken van een apotheker

Kerntaken van de basisapotheker zoals beschreven in de Blauwdruk voor het nieuwe curriculum farmacie van de Universiteit Utrecht in 2000.

Ais **kerntaken** worden de volgende gebieden onderscheiden:

- Farmaceutische patiëntenzorg (voorheen Medicatiebegeleiding)
- Medicatiebeleid
- Productzorg (voorheen Bereiden, beheren en afleveren)
- Farmaceutische bedrijfsvoering

Farmaceutische patiëntenzorg

Onder farmaceutische patiëntenzorg wordt verstaan signaleren en afhandelen van medicatiegerelateerde zaken die de individuele patient betreffen. Het gaat hierbij met name om de volgende ta ken:

- reflectie op de keuze van het geneesmiddel (in relatie tot het beleid bij de te behandelen aandoening, tot de comorbiditeit en de comedicatie van de patient);
- reflectie op de dosering van het geneesmiddel, al dan niet op basis van *therapeutic drug monitoring*;
- analyse en evaluatie van medicatieprofielen teneinde niet-optimaal geneesmiddelgebruik te signaleren (o.a. onder- en overconsumptie, ongewenste behandeling van bijwerkingen etc.);
- overleg met arts en patient om te komen tot optimaal geneesmiddelengebruik;
- voorlichting aan de patient.

De apotheker is **medeverantwoordelijk** voor het instellen en de uitkomsten van de farmacotherapie en is **verantwoordelijk** voor het voorkomen van problemen die voortkomen uit een verkeerd gebruik van het geneesmiddel en/of door het gebruik van (nodeloos riskante) combinaties van geneesmiddelen.

Competenties t.b.v. farmaceutische patiëntenzorg	
Attitude	<ul style="list-style-type: none"> - patiëntgerichte instelling - dienstverlenende instelling
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> - farmacotherapie - zelfzorg - voorlichtingstechnieken
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - analytisch denkvermogen - probleemoplossend vermogen - kritisch en evaluerend denkvermogen - communicatieve vaardigheden, met name uitdrukkingsvaardigheden (verbaal en schriftelijk)

Medicatiebeleid

Met medicatiebeleid wordt beoogd te komen tot rationeel en kostenbewust voorschrijven en afleveren van geneesmiddelen. Het gaat hierbij dus om het gezamenlijk maken van beleid door medewerkers in de gezondheidszorg.

Wezenlijke aspecten hiervan zijn:

- FT(T)O = Farmacotherapie (transmuraal) overleg;
- vergaring en beoordeling van informatie over effectiviteit en bijwerkingen van geneesmiddelen;
- beheer en terugkoppeling van voorschrijfgegevens;
- mondelinge presentatie van de bevindingen uit literatuurstudie en eigen onderzoek;
- overleg met voorschrijvers om gezamenlijk te komen tot rationeel en doelmatig medicamenteus beleid;
- opstellen van een formularium waarin het afgesproken beleid is vastgelegd;
- registratie en interpretatie van bijwerkingen en interacties.

De apotheker is **verantwoordelijk** voor het correct interpreteren en signaleren van bijwerkingen en interacties en voor het tot stand komen van een rationeel en kostenbewust lokaal farmacotherapeutisch beleid.

Competenties t.b.v. medicatiebeleid	
Attitude	<ul style="list-style-type: none"> - bereidheid medeverantwoordelijkheid te dragen voor de beheersing van de kwaliteit en de kosten van de gezondheidszorg - bereidheid om samen te werken en tot consensus te komen - op onderzoek gerichte instelling - bereidheid nieuwe kennis te blijven verwerven
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> - farmacotherapie - communicatie- en vergadertechnieken - structuur gezondheidszorg - experimenteel klinisch-farmacologisch onderzoek - farmaco-epidemiologische onderzoeksmethoden
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - communicatieve vaardigheden - vergadertechnieken - reflectie op ethische aspecten - ontwikkelen van beleid - rapporteren (verbaal en schriftelijk) - verrichten van onderzoek, o.a. het analyseren van prescriptiegegevens - beoordeling van (klinisch-farmacologische en farmaco-epidemiologische) onderzoeksresultaten

Productzorg

Deze door de wet aan de apotheker voorbehouden taken zijn wezenlijk voor het beroep van apotheker. De deeltaken die naar de mening van de takengroep door de basisapotheker zullen worden uitgevoerd zijn:

- bereiding op kleine schaal ten behoeve van de individuele patiënt of een kleine groep patiënten;
- beoordeling van de kwaliteit van de in de apotheek bereide preparaten;
- beoordeling van kwaliteitsaspecten van op grote schaal bereide preparaten (analytisch-chemisch, farmaceutisch, microbiologisch);
- op correcte wijze opslaan en bewaren van grondstoffen, geneesmiddelen, medische hulpmiddelen, diagnostica en genterapeutica;
- distributie en ter hand stelling van geneesmiddelen in overeenstemming met de daartoe gestelde eisen in de wet.

De apotheker is **verantwoordelijk** voor de kwaliteit van alle door hem ingekochte, beheerde, bereide en afgeleverde producten, met inbegrip van medische hulpmiddelen, diagnostica en genterapeutica.

Competenties t.b.v. productzorg	
Attitude	<ul style="list-style-type: none"> - nauwkeurigheid - zorgvuldigheid - betrouwbaarheid - goed gedocumenteerd willen werken
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> - recepteerkunde - biofarmacie - farmaceutisch-analytische technieken - kwaliteitsleer
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - kleinschalig bereiden - distribueren

Farmaceutische bedrijfsvoering

De apotheker werkt in een team met apothekemedewerkers. Daarnaast is de apotheek een bedrijf dat allerlei logistieke en economische eisen stelt en dat aan hoge kwaliteitseisen moet voldoen. Medisch-farmaceutische ethiek loopt als een rode draad door de handelingen binnen dit bedrijf heen.

Deeltaken zijn:

- kwaliteitsbeleid
- leiding geven aan personeel
- leiding geven aan bedrijfsprocessen zoals inkoop, verkoop, administratie en organisatie.

De apotheker is **verantwoordelijk** voor de kwaliteit van het apotheekbedrijf en voor een goed bedrijfsresultaat.

Competenties t.b.v. productzorg	
Attitude	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteitsbesef - ethische houding - zakelijke instelling - bereid en in staat tot delegeren en samenwerken - flexibiliteit
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteitsleer - medisch-farmaceutische ethiek
Vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - communicatieve vaardigheden - leidinggevende vaardigheden - sociale vaardigheden